

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Zadar

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI

UPRAVLJANJA I RASPOLAGANJA NOGOMETNIM STADIONIMA I IGRALIŠTIMA
U VLASNIŠTVU JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE NA
PODRUČJU ZADARSKE ŽUPANIJE

Zadar, srpanj 2019.

SADRŽAJ

stranica

PREDMET I CILJEVI REVIZIJE	2
METODE REVIZIJE	2
KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI	3
UPRAVLJANJE I RASPOLAGANJE NOGOMETNIM STADIONIMA I IGRALIŠTIMA U VLASNIŠTVU JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE NA PODRUČJU ZADARSKE ŽUPANIJE	5
Evidencije o nogometnim stadionima i igralištima	6
Normativno uređenje upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima	15
Upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima	16
Nadzor nad upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima	25
OCJENA UČINKOVITOSTI UPRAVLJANJA I RASPOLAGANJA NOGOMETNIM STADIONIMA I IGRALIŠTIMA U VLASNIŠTVU JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE NA PODRUČJU ZADARSKE ŽUPANIJE	27
OČITOVANJE JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE	30

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Zadar

KLASA: 041-01/18-10/100
URBROJ: 613-15-19-67

Zadar, 12. srpnja 2019.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI UPRAVLJANJA I RASPOLAGANJA
NOGOMETNIM STADIONIMA I IGRALIŠTIMA U VLASNIŠTVU JEDINICA LOKALNE
SAMOUPRAVE NA PODRUČJU ZADARSKE ŽUPANIJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je revizija učinkovitosti upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu jedinica lokalne samouprave na području Zadarske županije (dalje u tekstu: Županija).

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 3. prosinca 2018. do 12. srpnja 2019.

PREDMET I CILJEVI REVIZIJE

Predmet revizije je upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu jedinica lokalne samouprave (dalje u tekstu: lokalne jedinice) na području Županije u 2017. i 2018. U ovoj reviziji, pod pojmom nogometni stadioni i igrališta podrazumijevaju se sportske građevine s travnatim (prirodnim ili umjetnim) terenom za igranje tzv. velikog nogometa, duljine od 90 do 120 m i širine od 45 do 90 m, s gledalištem ili bez njega.

Revizijom je obuhvaćeno vođenje evidencija o nogometnim stadionima i igralištima, normativno uređenje upravljanja i raspolaganja, upravljanje i raspolaganje te nadzor nad upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima.

U svrhu ocjene učinkovitosti upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima, utvrđeni su sljedeći ciljevi:

- provjeriti cjelovitost podataka lokalnih jedinica o nogometnim stadionima i igralištima
- provjeriti normativno uređenje upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima
- provjeriti upravlja li se i raspolaže nogometnim stadionima i igralištima u skladu s propisima
- ocijeniti ekonomske i financijske učinke upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima
- ocijeniti efikasnost sustava unutarnjih kontrola pri upravljanju i raspolaganju nogometnim stadionima i igralištima.

METODE REVIZIJE

U skladu s prihvaćenim međunarodnim revizijskim standardima vrhovnih revizijskih institucija, revizija je planirana i obavljena na način koji osigurava potrebne dokaze i pruža razumnu osnovu za revizijske nalaze i zaključke te ostvarenje revizijskih ciljeva.

U fazi planiranja i pripreme za obavljanje revizije, analizirana je pravna regulativa, podaci Središnjeg državnog ureda za šport, Hrvatskog olimpijskog odbora i Hrvatskog nogometnog saveza te drugi dostupni podaci.

U postupku revizije:

- proučeni su i analizirani zakoni i drugi propisi koji reguliraju upravljanje nogometnim stadionima i igralištima
- ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa te unutarnjih akata
- analizirani su podaci prikupljeni putem upitnika i provjerena dokumentacija (poslovne knjige, planovi, odluke, ugovori i druga dokumentacija) u vezi s upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima
- obavljani su razgovori s odgovornim osobama
- pribavljena su obrazloženja o pojedinim aktivnostima u vezi s upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima.

KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI

Za ocjenu učinkovitosti upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima utvrđeni su kriteriji koji proizlaze iz zakona i drugih propisa te poduzetih aktivnosti lokalnih jedinica u vezi s upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima.

Okosnicu revizije činilo je glavno pitanje:

- je li upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima u 2017. i 2018. učinkovito?

Revizijom su prikupljeni dokazi kako bi se odgovorilo na sljedeća pitanja:

- imaju li lokalne jedinice cjelovite podatke o nogometnim stadionima i igralištima?
- jesu li lokalne jedinice normativno uredile upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima?
- upravljaju li i raspolažu lokalne jedinice nogometnim stadionima i igralištima pažnjom dobrog gospodara?
- jesu li lokalne jedinice uspostavile učinkovit sustav unutarnjih kontrola u svrhu praćenja upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima?

U tablici broj 1 daju se kriteriji za ocjenu učinkovitosti upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu ili suvlasništvu lokalnih jedinica na području Županije, prema područjima revizije.

Tablica broj 1

Kriteriji za ocjenu učinkovitosti, prema područjima revizije

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji
	1	2
1.	Evidencije o nogometnim stadionima i igralištima	<ul style="list-style-type: none"> o nogometni stadioni i igrališta evidentirani su u poslovnim knjigama i iskazana je njihova vrijednost o obavljen je godišnji popis imovine i obveza, popisom su obuhvaćeni svi nogometni stadioni i igrališta u vlasništvu lokalne jedinice te je njihovo knjigovodstveno stanje usklađeno sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom o ustrojen je registar imovine koji sadrži podatke bitne za upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima o podaci o nogometnim stadionima i igralištima u analitičkim knjigovodstvenim evidencijama i registru imovine su usklađeni o u zemljišnim knjigama i katastru upisano je vlasništvo, odnosno posjed lokalne jedinice nad javnim nogometnim stadionima i igralištima o u slučajevima kada u zemljišnim knjigama i katastru nije upisano vlasništvo, odnosno posjed lokalne jedinice nad javnim nogometnim stadionima i igralištima, lokalna jedinica poduzima potrebne aktivnosti radi upisa vlasništva
2.	Normativno uređenje upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima	<ul style="list-style-type: none"> o utvrđen je način upravljanja i raspolaganja te izvještavanja o upravljanju i raspolaganju nogometnim stadionima i igralištima o primjenjuje se utvrđeni način upravljanja i korištenja te izvještavanja o upravljanju i raspolaganju nogometnim stadionima i igralištima o donesen je godišnji plan upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima o nogometni stadioni i igrališta registrirani su za domaća i međunarodna nogometna natjecanja

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji
	1	2
3.	Upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima	<ul style="list-style-type: none"> o nogometni stadioni i igrališta privedeni su svrsi, odnosno koriste se za predviđenu namjenu o lokalna jedinica ostvaruje prihode od korištenja nogometnih stadiona i igrališta (prodaja, zakup, najam, koncesija) o postupci prodaje i davanja u zakup, najam ili koncesiju provedeni su u skladu s propisima o rashodi ostvareni po osnovi upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima izvršeni su namjenski o vodi se ažurna evidencija o ostvarenim prihodima i rashodima po osnovi upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima o analiziraju se i vrednuju učinci upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima te se poduzimaju mjere i aktivnosti s ciljem povećanja pozitivnih i smanjenja negativnih učinaka
4.	Nadzor nad upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima	<ul style="list-style-type: none"> o propisane su ovlasti i odgovornosti u vezi s upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima o uređeni su načini postupanja, odnosno donesene su procedure u vezi s prodajom, davanjem u zakup ili najam i drugim oblicima upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima, od donošenja odluka do evidentiranja u poslovnim knjigama i vrednovanja ostvarenih učinaka o unutarnjim revizijama obuhvaćene su aktivnosti i procesi u vezi s upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima o unutarnja revizija dala je preporuke u vezi s upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima o lokalna jedinica postupila je po preporukama unutarnje revizije.

Upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima ocjenjuje se **učinkovitim**, ako lokalne jedinice imaju cjelovite podatke o nogometnim stadionima i igralištima, ako su normativno uredile upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima, ako nogometnim stadionima i igralištima upravljaju i raspolažu pažnjom dobrog gospodara te ako je uspostavljen učinkovit sustav unutarnjih kontrola u svrhu praćenja upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima.

Upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima ocjenjuje se **učinkovitim, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, ako su utvrđeni određeni propusti koji ne utječu bitno na upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima.

Upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima ocjenjuje se **djelomično učinkovitim**, ako su utvrđene nepravilnosti i propusti u vezi s evidentiranjem i vođenjem podataka o nogometnim stadionima i igralištima, normativnim uređenjem upravljanja i raspolaganja, upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima te funkcioniranjem sustava unutarnjih kontrola u svrhu praćenja upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima.

Upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima ocjenjuje se **neučinkovitim**, ako su utvrđene nepravilnosti i propusti koji bitno utječu na evidentiranje i vođenje podataka o nogometnim stadionima i igralištima, normativno uređenje upravljanja i raspolaganja, upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima te funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola u svrhu praćenja upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima.

UPRAVLJANJE I RASPOLAGANJE NOGOMETNIM STADIONIMA I IGRALIŠTIMA U VLASNIŠTVU JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE NA PODRUČJU ZADARSKE ŽUPANIJE

Prema odredbama Zakona o sportu (Narodne novine 71/06, 150/08, 124/10, 124/11, 86/12, 94/13, 85/15 i 19/16 - ispravak) (dalje u tekstu: Zakon), sportske djelatnosti su od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku, a razvoj sporta potiče se, između ostalog, izgradnjom i održavanjem sportskih građevina i financiranjem sporta sredstvima države i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Sportskim građevinama smatraju se uređene i opremljene površine i građevine u kojima se provode sportske djelatnosti, a koje osim općih uvjeta propisanih posebnim propisima za te građevine zadovoljavaju i posebne uvjete, u skladu s odredbama Zakona. Javne sportske građevine su građevine u vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te se trajno koriste u izvođenju programa javnih potreba u sportu. Republika Hrvatska i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave utvrđuju javne potrebe u sportu i za njihovo ostvarivanje osiguravaju financijska sredstva iz svojih proračuna. Jedna od javnih potreba u sportu za koje se sredstva osiguravaju u državnom proračunu je poticanje planiranja i izgradnje sportskih građevina. Javne potrebe u sportu za koje se sredstva osiguravaju iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave su programi, odnosno aktivnosti, poslovi i djelatnosti koje obuhvaćaju, između ostalog, planiranje, izgradnju, održavanje i korištenje sportskih građevina značajnih za jedinicu lokalne i područne (regionalne) samouprave. Upravljanje javnim sportskim građevinama može se povjeriti sportskim klubovima i savezima, sportskoj zajednici, ustanovama i trgovačkim društvima registriranim za obavljanje sportske djelatnosti upravljanja i održavanja sportskih građevina. Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske, koja prethodno pribavlja mišljenje Nacionalnog vijeća za sport, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, pripadajućih sportskih zajednica i odgovarajućih sportskih saveza donosi mrežu sportskih građevina kojom se određuje plan izgradnje, obnove, održavanja i upravljanja sportskim građevinama. Prema odredbi članka 98. Zakona, Vlada Republike Hrvatske bila je dužna prijedlog mreže sportskih građevina podnijeti Saboru u roku godine dana od stupanja Zakona na snagu, što nije učinila.

Prema podacima iz dokumenta pod nazivom Financiranje sporta u Republici Hrvatskoj s usporednim prikazom financiranja u Europskoj uniji, koji je u studenome 2012., na zahtjev tadašnjeg ministarstva nadležnog za poslove sporta, izradio Institut za javne financije, od 2008. do 2011. za kapitalna ulaganja u sportske građevine utrošena su znatna javna sredstva (iz državnog proračuna preko 370 milijuna kn, a iz proračuna lokalnih jedinica milijardu kuna), pri čemu treba uzeti u obzir da se na poziv za dostavu podataka odzvalo 60,0 % županija, 72,2 % gradova i 57,3 % općina, što znači da su izdvajanja iz proračuna lokalnih jedinica veća. Pri prikupljanju podataka od lokalnih jedinica uočeno je da veliki broj lokalnih jedinica nije procijenio vrijednost sportskih građevina u svom vlasništvu, a znatan broj nije raspolagao ni podacima o vlasništvu. Analiza prikupljenih podataka pokazala je da su osnovni kriteriji financiranja sporta na lokalnoj razini popularnost, masovnost i rasprostranjenost te se najviše sredstava, posebno na razini općina, izdvaja za nogomet. Prema podacima Hrvatskog olimpijskog odbora i Hrvatskog nogometnog saveza za 2017., u nogometu je registrirano 128 274 sportaša u 1 559 nogometnih klubova, što čini 45,4 % svih sportaša i 22,4 % svih klubova u sustavu sporta u Republici Hrvatskoj. Koncem 2018. na području Županije registrirano je 1 886 sportaša u 16 nogometnih klubova.

Evidencije o nogometnim stadionima i igralištima

Od 34 lokalne jedinice u Županiji, 20 ima nogometne stadione i igrališta, dok 14 lokalnih jedinica nema nogometne stadione i igrališta (Grad Nin te općine Jasenice, Kali, Kolan, Kukljica, Lišane Ostrovičke, Pašman, Poveljana, Ražanac, Sali, Starigrad, Tkon, Vir i Vrsi).

U tablici broj 2 daju se podaci o broju i lokaciji nogometnih stadiona i igrališta na području Županije te o vlasništvu nad njima, prema stanju u zemljišnim knjigama koncem 2018.

Tablica broj 2

Podaci o broju i lokaciji nogometnih stadiona i igrališta na području Županije te o vlasništvu nad njima, prema stanju u zemljišnim knjigama koncem 2018.

Redni broj	Lokalna jedinica	Nogometni stadion ili igralište		
		Naziv	Lokacija	Vlasništvo prema stanju u zemljišnim knjigama
	1	2	3	4
1.	Grad Benkovac	Igralište NK Velebit	Benkovac	društveno vlasništvo
2.	Grad Biograd na Moru	Primorac	Biograd na Moru	Grad Biograd na Moru
3.	Grad Obrovac	Jankuša	Obrovac	Grad Obrovac
4.	Grad Pag	Julovica	Pag	Grad Pag fizičke osobe
5.	Grad Zadar	Stadion Stanovi	Zadar	Grad Zadar
6.		Pomoćno igralište Stanovi	Zadar	Grad Zadar
7.		Igralište Bagat	Zadar	Grad Zadar
8.		Igralište ŠC Višnjik	Zadar	Republika Hrvatska
9.		Igralište Crno	Crno	Grad Zadar
10.	Općina Bibinje	Franko Lisica	Bibinje	Općina Bibinje općenarodna imovina fizičke osobe
11.	Općina Galovac	Milivoj Burčul Lućo	Galovac	Republika Hrvatska
12.	Općina Gračac	Igralište NK Velebit Gračac	Gračac	društveno vlasništvo
13.	Općina Novigrad	Bravarići	Novigrad	fizičke osobe
14.		Mile Čulina - Bulin	Pridraga	općenarodna imovina Republika Hrvatska
15.		Paljuv	Paljuv	Općina Novigrad
16.	Općina Pakoštane	Krč	Pakoštane	općenarodna imovina
17.	Općina Polača	Bićina	Polača	općenarodna imovina javno dobro fizičke osobe Općina Polača
18.		Kamenita	Polača	Općina Polača Republika Hrvatska
19.	Općina Poličnik	Igralište NK Dragovoljac	Poličnik	Općina Poličnik ¹

¹ Podaci o vlasništvu za nogometno igralište u Općini Poličnik nisu dostupni putem aplikacije Zajednički informacijski sustav zemljišnih knjiga i katastra te su uneseni na temelju zapisnika i rješenja nadležnog Općinskog suda iz veljače 2017., koje je dostavila Općina Poličnik, a koji su sastavljeni pri preoblikovanju zemljišnih knjiga.

Redni broj	Lokalna jedinica	Nogometni stadion ili igralište		
		Naziv	Lokacija	Vlasništvo prema stanju u zemljišnim knjigama
	1	2	3	4
20.	Općina Posedarje	Igralište Posedarje	Posedarje	Osnovna škola Općina Posedarje
21.		Igralište Podgradina	Podgradina	Republika Hrvatska
22.	Općina Preko	Foša	Sutomišćica	fizičke osobe općenarodna imovina
23.	Općina Privlaka	Sabunike	Privlaka	Općina Privlaka
24.	Općina Stankovci	Igralište Stankovci	Stankovci	fizičke osobe
25.	Općina Sukošan	Dešenj	Sukošan	Općina Sukošan
26.		Šaraj	Debeljak	Općina Sukošan fizičke osobe
27.		Vrčevo	Glavica	Općina Sukošan
28.		Gaj	Gorica	Republika Hrvatska
29.	Općina Sveti Filip i Jakov	Nova zora	Sveti Filip i Jakov	Republika Hrvatska
30.		Krš	Turanj	Republika Hrvatska
31.		Tihomir Mitrović	Gornje Raštane	Republika Hrvatska
32.	Općina Škabrnja	Vlačine	Škabrnja	Republika Hrvatska
33.		Vlačine - pomoćno igralište	Škabrnja	Republika Hrvatska
34.	Općina Zemunik Donji	Igralište Zemunik Donji	Zemunik Donji	Republika Hrvatska

Izvor podataka: lokalne jedinice te preglednici zemljišnih knjiga i katastarskih podataka (<http://www.uredjenazemlja.hr/>)

Prema podacima lokalnih jedinica, na području Županije koncem 2018. bilo je 34 nogometnih stadiona i igrališta, od čega su, prema podacima iz zemljišnih knjiga, 11 stadiona i igrališta u vlasništvu lokalnih jedinica, deset igrališta u vlasništvu Republike Hrvatske, dva igrališta u zemljišnim knjigama upisana su kao društveno vlasništvo, dva igrališta su u vlasništvu fizičkih osoba, jedno igralište je u suvlasništvu lokalne jedinice i pravne osobe (osnovne škole), jedno igralište je u suvlasništvu lokalne jedinice i fizičkih osoba, tri igrališta (igrališta u Pagu i Bibinjama te igralište Bićina u Polači) dijelom su u vlasništvu lokalne jedinice, dok je za drugi dio upisano vlasništvo fizičkih osoba, općenarodna imovina ili javno dobro, jedno igralište (igralište Kamenita u Polači) dijelom je u vlasništvu Republike Hrvatske, dok je za drugi dio upisano zajedničko vlasništvo lokalne jedinice i Republike Hrvatske, jedno igralište (igralište u Pridrazi) dijelom je u općenarodna imovina, dok je za drugi dio upisano vlasništvo u korist Republike Hrvatske, jedno igralište (igralište u Sutomišćici) dijelom je upisano kao općenarodna imovina, a dijelom je u vlasništvu fizičkih osoba, a jedno igralište (igralište u Pakoštanima) u cijelosti je upisano kao općenarodna imovina.

Grad Pag poduzeo je prethodnih godina radnje u cilju ozakonjenja objekata na nogometnom igralištu Julovica u Pagu, odnosno u lipnju 2013. podnio je zahtjev za izdavanje rješenja o izvedenom stanju. Na temelju rješenja o izvedenom stanju iz veljače 2018., ozakonjena je zgrada sa svlačionicama, sanitarnim prostorom i spremištem te drugi pripadajući objekti (tribina za gledatelje, zaštićen prostor za igrače i suce, nogometno igralište i sabirna jama). Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe, spomenutim ozakonjenjem stvoreni su uvjeti za poduzimanje daljnjih radnji u cilju rješavanja imovinskopravnih odnosa.

Nogometno igralište ŠC Višnjik u Zadru dio je sportsko-rekreacijskog centra Višnjik, koji se nalazi u kompleksu nekadašnje vojarne. Na temelju ugovora o osnivanju prava građenja zaključenog u studenome 2007. s Republikom Hrvatskom, Grad Zadar stekao je pravo građenja u spomenutom kompleksu, radi izgradnje sportsko-rekreacijskog centra. U ožujku 2016. Gradsko vijeće Grada Zadra donijelo je odluku o prijenosu prava građenja na trgovačko društvo u vlasništvu Grada Zadra (TD Športski centar Višnjik d.o.o., Zadar). Ugovor o prijenosu prava građenja zaključen je u travnju 2016. Pravo građenja preneseno je bez naknade, a ugovorom je utvrđeno da trgovačko društvo ne može bez daljnje suglasnosti ili odobrenja Gradskog vijeća pravo građenja prenijeti na treće osobe.

Slika 1: igralište ŠC Višnjik u Zadru

Izvor: Državni ured za reviziju

Općina Bibinje i Državna geodetska uprava, kao naručitelji, zaključili su u srpnju 2017. s pravnim osobama iz geodetske djelatnosti ugovor o javnim uslugama u cilju obavljanja geodetsko-katastarskih usluga, radi izrade katastra nekretnina na području Općine Bibinje. Rok izvršenja usluga je 24 mjeseca od dana potpisivanja ugovora. Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe, u tijeku je geodetska izmjera kojom će se zemljišne čestice na kojima se nalazi nogometno igralište objediniti i poduzeti radnje radi upisa Općine Bibinje kao vlasnika.

Nogometno igralište Milivoj Burčul Lućo u Galovcu nalazi se na zemljišnoj čestici koja se, prema podacima iz zemljišnih knjiga, nalazi na području katastarske općine Sukošan. Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe, u Općini Galovac u tijeku je nova katastarska izmjera kojom se utvrđuje stvarno stanje na terenu i kojom bi se, između ostalog, trebali riješiti vlasnički odnosi. Također, u ožujku 2019., na temelju odredbe članka 70. Zakona o upravljanju državnom imovinom (Narodne novine 52/18 i 112/18), nadležnom ministarstvu upućen je zahtjev za izdavanje isprave podobne za upis prava vlasništva na spomenutoj zemljišnoj čestici. U zahtjevu je, između ostalog, navedeno da Općina Galovac planira kapitalna ulaganja u nogometno igralište te financiranje tih ulaganja iz fondova Europske unije, a jedan od preduvjeta za dobivanje spomenutih sredstava su riješeni vlasnički odnosi.

Općina Gračac u listopadu 2015. poduzela je radnje u cilju upisa prava vlasništva nad pojedinim zemljišnim česticama, između ostalog i nad česticom na kojoj se nalazi nogometno igralište u Gračacu te je nadležni općinski sud u prosincu 2015. donio rješenje kojim se dopušta upis prava vlasništva u korist Općine Gračac. Zbog nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, u veljači 2016. nadležno općinsko državno odvjetništvo podnijelo je prigovor te je rješenje iz prosinca 2015. preinačeno, odnosno prijedlog Općine Gračac za upis prava vlasništva odbijen je kao neosnovan. U veljači 2019. Općina Gračac ponovno je podnijela prijedlog za uknjižbu prava vlasništva nad navedenom česticom u svoju korist.

Općina Pakoštane poduzela je prethodnih godina radnje u cilju ozakonjenja objekata na nogometnom igralištu Krč u Pakoštanima, odnosno u lipnju 2013. podnijela je zahtjev za izdavanje rješenja o izvedenom stanju. Na temelju rješenja o izvedenom stanju iz studenoga 2018., ozakonjena je zgrada na nogometnom igralištu, u kojoj se nalaze svlačionice, prostor za upravu, skladište i drugi popratni sadržaji. Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe, nakon ozakonjenja spomenutog objekta, Općina Pakoštane kroz postupak obnove zemljišnih knjiga, koji je u tijeku, poduzet će radnje u cilju upisa prava vlasništva nad nogometnim igralištem.

Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe, u Općini Polača u tijeku je obnova zemljišnih knjiga, u okviru koje bi se trebalo riješiti imovinskopravno stanje nogometnih igrališta Bićina i Kamenita.

Općina Preko, putem odvjetničkog ureda, u veljači 2019. poduzela je pripreme radnje za pokretanje sudskog postupka radi rješavanja imovinskopravnih odnosa za zemljišne čestice na kojima se nalazi nogometno igralište u Sutomišćici. Nadležnom uredu za katastar upućen je zahtjev za izdavanje uvjerenja o uspoređenju čestica stare i nove katastarske izmjere, a nadležnoj policijskoj upravi upućen je zahtjev radi pribavljanja adresa fizičkih osoba koje su upisane kao suvlasnici za dio zemljišta na kojem se nalazi spomenuto nogometno igralište.

Nogometno igralište u Stankovcima nalazi se neposredno uz osnovnu školu u Stankovcima. Osnovna škola je pri nadležnom uredu za katastar upisana kao posjednik zemljišta na kojem se nalazi nogometno igralište te je u ožujku 2018. pred nadležnim sudom pokrenula pojedinačni ispravni postupak radi stjecanja vlasništva nad nogometnim igralištem, a na temelju odredbi Zakona o zemljišnim knjigama (Narodne novine 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10, 55/13, 60/13 i 108/17), prema kojima se pojedinačni ispravni postupak pokreće na prijedlog osobe koja ima pravni interes, kad za to postoji opravdani razlog, odnosno kad je nekom ispravom učinjeno vjerojatnim da nekoj osobi pripada pravo koje nije u njezinu korist upisano i radi čijeg bi upisa trebalo ispraviti određene zemljišnoknjižne upise, a radi se o pravu koje može biti predmet zemljišnoknjižnog upisa.

Na temelju odredbe članka 35. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (Narodne novine 91/96, 137/99 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 22/00 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12, 152/14, 81/15 - pročišćeni tekst i 94/17) te odredbe članka 62. stavak 1. Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 68/18 i 110/18), Općina Sukošan donijela je u studenome 2018. odluku o proglašenju nogometnog igrališta Šaraj u Debeljaku javnim dobrom u općoj uporabi. Na temelju navedene odluke provest će se upis spomenutog javnog dobra kao neotuđivog vlasništva Općine Sukošan u katastarskom operatu i u zemljišnoj knjizi nadležnog suda.

Slika 2: nogometno igralište Šaraj u Debeljaku

Izvor: Državni ured za reviziju

Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe, u Općini Sveti Filip i Jakov u tijeku je nova katastarska izmjera u okviru koje se obavlja utvrđivanje čestica stare i nove katastarske izmjere te bi se trebali riješiti imovinsko-pravni odnosi.

Na temelju odredbi Zakona o upravljanju državnom imovinom, Općina Škabrnja poduzela je radnje radi upisa prava vlasništva na zemljištu na kojem se nalaze nogometna igrališta. U ožujku 2019. Ministarstvo državne imovine izdalo je tabularnu ispravu kojom ovlašćuje Općinu Škabrnja da može ishoditi u zemljišnim knjigama uknjižbu prava vlasništva na jednoj od zemljišnih čestica. Za druge zemljišne čestice na kojima se nalaze nogometna igrališta, prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe, u tijeku je pribavljanje dokumentacije propisane odredbama Uredbe o darovanju nekretnina u vlasništvu Republike Hrvatske (Narodne novine 95/18), koju je potrebno priložiti pri podnošenju zahtjeva za darovanje.

Općina Zemunik Donji u fazi je pripreme dokumentacije radi poduzimanja radnji prema Zakonu o upravljanju državnom imovinom. Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe, u Općini Zemunik Donji u tijeku je obnova zemljišnih knjiga u okviru koje je izvršena geodetska izmjera čestice na kojoj se nalazi nogometno igralište i utvrđen posjed u korist Općine Zemunik Donji.

Prema odredbi članka 362. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, smatra se da su vlasništvo Republike Hrvatske sve stvari iz društvenog vlasništva na području Republike Hrvatske glede kojih nije utvrđeno u čijem su vlasništvu. Prema odredbi članka 70. Zakona o upravljanju državnom imovinom, nekretnine koje su u zemljišnim knjigama upisane kao vlasništvo Republike Hrvatske i koje su se na dan 1. siječnja 2017. koristile kao sportska igrališta, temeljem istog Zakona upisat će se u vlasništvo jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave na čijem području se nalaze, a jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne su do 31. prosinca 2019. dostaviti nadležnom ministarstvu zahtjev za izdavanje isprave podobne za upis prava vlasništva te provesti sve pripremne i provedbene postupke uključujući i formiranje građevinskih čestica radi upisa vlasništva. Postupak izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva uređen je Odlukom o postupku izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i ustanova, koju je u srpnju 2018. donio ministar državne imovine.

Prema dostavljenim podacima lokalnih jedinica, Grad Benkovac, Grad Zadar (za igralište ŠC Višnjik), Općina Novigrad (za igralište Mile Čulina - Bulin), Općina Posedarje (za igralište u Podgradini) te Općina Sukošan (za igralište Gaj u Gorici) nisu poduzimale radnje u cilju upisa prava vlasništva nad nogometnim igralištima.

U zemljišnim knjigama za nogometno igralište u Benkovcu upisano je društveno vlasništvo, za nogometno igralište Mile Čulina - Bulin u Novigradu dijelom je upisano vlasništvo Republike Hrvatske, a dijelom općenarodna imovina, a za igralište ŠC Višnjik u Zadru, igralište u Podgradini te igralište Gaj u Gorici u zemljišnim knjigama upisano je vlasništvo Republike Hrvatske.

Državni ured za reviziju predlaže, u suradnji s nadležnim tijelima Republike Hrvatske, poduzeti aktivnosti radi upisa vlasništva nad nogometnim igralištima, prema odredbama Zakona o upravljanju državnom imovinom.

Za nogometno igralište Bravarići u Novigradu u cijelosti je upisano pravo vlasništva u korist fizičkih osoba.

Državni ured za reviziju predlaže utvrditi mogućnost poduzimanja mjera pred nadležnim sudom radi stjecanja vlasništva nad spomenutim igralištem, a u cilju dugoročnog očuvanja spomenutog igrališta radi zadovoljavanja javnih potreba u sportu.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16 i 3/18), proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana, koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja.

Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine, po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim potrebnim podacima. Zgrade i drugi građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se ukupna vrijednost evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti). Imovina se početno iskazuje po trošku nabave (nabavnoj vrijednosti), odnosno po procijenjenoj vrijednosti. Vrijednost dugotrajne imovine, osim zemljišta i još nekih propisanih oblika imovine, ispravlja se (otpisuje) po propisanim prosječnim godišnjim stopama linearnom metodom. Prema navedenom Pravilniku, izvanbilančni zapisi sadrže stavke koje su vezane, ali nisu uključene u bilančne kategorije te, između ostalog, mogu sadržavati i tuđu imovinu dobivenu na korištenje. Također, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u glavnoj knjizi sa stanjem utvrđenim popisom.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti nogometnih stadiona i igrališta u vlasništvu lokalnih jedinica na području Županije, iskazani u analitičkim knjigovodstvima lokalnih jedinica, koncem 2017.

Tablica broj 3

Podaci o vrijednosti nogometnih stadiona i igrališta u vlasništvu lokalnih jedinica na području Županije, koncem 2017.

u kn

Redni broj	Lokalna jedinica	Naziv nogometnog stadiona ili igrališta	Vrijednost nogometnog stadiona ili igrališta		
			Nabavna	Otpisana	Sadašnja
	1	2	3	4	5
1.	Grad Biograd na Moru	Primorac	503.245,00	70.258,00	432.987,00
2.	Grad Obrovac	Jankuša	1.276.238,00	588.829,00	687.409,00
3.	Grad Pag	Julovica	4.429.573,00	946.427,00	3.483.146,00
4.	Grad Zadar	Stadion Stanovi	-	-	-
5.		Pomoćno igralište Stanovi	-	-	-
6.		Igralište Bagat	6.778.204,00	0,00	6.778.204,00
7.		Igralište Crno	-	-	-
8.	Općina Bibinje	Franko Lisica	2.672.346,00	10.542,00	2.661.804,00
9.	Općina Novigrad	Paljov	520.194,00	66.325,00	453.869,00
10.	Općina Polača	Bićina	1.121.511,00	364.910,00	756.601,00
11.		Kamenita	96.488,00	72.317,00	24.171,00
12.	Općina Poličnik	Igralište NK Dragovoljac	703.148,00	112.727,00	590.421,00
13.	Općina Posedarje	Igralište Posedarje	2.854.592,00	1.058.289,00	1.796.303,00
14.	Općina Privlaka	Sabunike	-	-	-
15.	Općina Sukošan	Dešenj	820.995,00	82.855,00	738.140,00
16.		Šaraj	354.771,00	15.963,00	338.808,00
17.		Vrčevo	848.655,00	89.684,00	758.971,00
Ukupno			22.979.960,00	3.479.126,00	19.500.834,00

Izvor podataka: lokalne jedinice

Prema podacima lokalnih jedinica, od 17 nogometnih stadiona i igrališta u njihovom vlasništvu ili suvlasništvu, u analitičkim knjigovodstvima iskazani su podaci o vrijednosti za njih 13, dok za četiri nogometna stadiona i igrališta podaci o vrijednosti koncem 2017. nisu iskazani. Grad Biograd na Moru iskazao je ukupnu nabavnu vrijednost nogometnog igrališta Primorac 503.245,00 kn, koja se odnosi na vrijednost zemljišta na kojem se nalazi nogometno igralište i pripadajućih objekata.

Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe, vrijednost zemljišta i pripadajućih objekata utvrđena je ranijih godina procjenom, nakon čega se nabavna vrijednost povećava ovisno o izvršenim ulaganjima. Nabavne vrijednosti nogometnih igrališta Jankuša 1.276.238,00 kn, Julovica 4.429.573,00 kn i Paljuv 520.194,00 kn obuhvaćaju objekte na nogometnom igralištu, dok podaci o vrijednosti zemljišta na kojem se spomenuta nogometna igrališta nalaze nisu iskazani. U poslovnim knjigama Grada Zadra, na temelju ugovora o kupoprodaji iz kolovoza 2011., evidentirana je nabavna vrijednost zemljišta na kojem se nalazi nogometno igralište Bagat 6.778.204,00 kn, koja se ne otpisuje. Podaci o vrijednosti triju igrališta na području Grada Zadra (nogometnog stadiona Stanovi, pomoćnog igrališta Stanovi te igrališta Crno) i nogometnog igrališta na području Općine Privlaka (igralište Sabunike) u knjigovodstvu nisu osigurani, odnosno ne vode se analitičke knjigovodstvene evidencije nogometnih stadiona i igrališta. Nabavna vrijednost nogometnog igrališta Franko Lisica 2.672.346,00 kn odnosi se na nabavnu vrijednost zemljišta 2.562.925,00 kn i nabavnu vrijednost objekata (svlačionica) na nogometnom igralištu 109.421,00 kn, a prema obrazloženju odgovorne osobe utvrđena je na temelju troškova nabave ranijih godina. Također, ranijih godina utvrđena je nabavna vrijednost nogometnog igrališta Bićina 1.121.511,00 kn i nogometnog igrališta Kamenita 96.488,00 kn, o čemu Općina Polača, zbog više sile (požara u prosincu 2018.) nema dokumentaciju te stoga nije vidljiv način utvrđivanja nabavne vrijednosti. Nabavne vrijednosti igrališta NK Dragovoljac 703.148,00 kn i igrališta Posedarje 2.854.592,00 kn utvrđene su ranijih godina procjenom, dok su nabavne vrijednosti nogometnih igrališta Dešenj 820.995,00 kn, Šaraj 354.771,00 kn i Vrčevo 848.655,00 kn utvrđene na temelju ulaganja u spomenuta nogometna igrališta u ranijim godinama.

Godišnjim popisima 11 lokalnih jedinica koncem 2017. obuhvaćeno je 12 nogometnih igrališta, dok pet nogometnih stadiona i igrališta u vlasništvu lokalnih jedinica (četiri na području Grada Zadra i jedno na području Općine Privlaka) nije obuhvaćeno popisom. Stanje popisanih nogometnih igrališta u glavnoj knjizi usklađeno je sa stanjem utvrđenim popisom.

Državni ured za reviziju nalaže voditi analitičko knjigovodstvo nogometnih stadiona i igrališta po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) i s drugim potrebnim podacima te na kraju svake poslovne godine popisati nogometne stadione i igrališta, navesti njihove pojedinačne vrijednosti i uskladiti stanje u glavnoj knjizi sa stanjem utvrđenim popisom, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Zakonom o upravljanju državnom imovinom propisana je obveza ustrojavanja registra državne imovine, a Uredbom o registru državne imovine (Narodne novine 55/11) način uspostave, sadržaj, oblik i način vođenja registra državne imovine. Prema navedenoj Uredbi, registar sadrži popis nekretnina čiji je vlasnik, suvlasnik ili zajednički vlasnik, odnosno izvanknjižni vlasnik Republika Hrvatska, odnosno zavodi i druge pravne osobe kojih je osnivač Republika Hrvatska.

Popis nekretnina treba sadržavati podatke koji se odnose na: broj zemljišnoknjižne čestice nekretnine, broj zemljišnoknjižnog uloška u koji je nekretnina upisana te broj poduloška ako postoji, naziv katastarske općine gdje se zemljišnoknjižna čestica nalazi, površinu zemljišnoknjižne čestice, kulturu zemljišnoknjižne čestice, vrstu vlasništva na nekretnini (isključivo vlasništvo, suvlasništvo, zajedničko vlasništvo ili izvanknjižno vlasništvo, udio u vlasništvu u slučaju suvlasništva ili zajedničkog vlasništva, drugi suvlasnici ili zajednički vlasnici u slučaju suvlasništva ili zajedničkog vlasništva), titulara vlasništva, podatke o teretima na nekretnini, podatke o sudskim sporovima koji se vode vezano za nekretninu, broj posjedovnog lista, broj katastarske čestice iz posjedovnog lista, naziv katastarske općine iz posjedovnog lista, površinu katastarske čestice iz posjedovnog lista, nositelja prava i udio, broj katastarskog plana i katastarski plan za katastarsku česticu, adresu katastarske čestice, prostorno-plansku namjenu nekretnine i prostorni plan, korisnika nekretnine i pravnu osnovu korištenja nekretnine, vrijednost nekretnine te druge podatke. U Strategiji upravljanja i raspolaganja imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske od 2013. do 2017. navedeno je da je u upravljanju i raspolaganju imovinom potrebno uspostaviti jednaka pravila postupanja koja vrijede za tijela državne uprave i za nadležna tijela u lokalnim jedinicama. Skreće se pozornost na Zakon o Središnjem registru državne imovine (Narodne novine 112/18), koji je stupio na snagu u prosincu 2018., kojim se uređuje vođenje Središnjeg registra državne imovine, ciljevi vođenja Središnjeg registra, podaci koji se prikupljaju i evidentiraju u Središnjem registru, obveznici dostave i unosa podataka u Središnji registar te druga pitanja u vezi sa Središnjim registrom državne imovine.

Prema podacima lokalnih jedinica, pet od 11 lokalnih jedinica koje imaju nogometne stadione i igrališta u vlasništvu ili suvlasništvu, ustrojilo je registar imovine (Grad Biograd na Moru, Grad Pag, Općina Bibinje, Općina Polača i Općina Sukošan).

Grad Biograd na Moru i Općina Bibinje upisali su u registar imovine nogometna igrališta čiji su vlasnici. Registar imovine Grada Biograda na Moru sadrži propisane podatke o nekretnini (nogometnom igralištu Primorac), osim podatka o vrijednosti nogometnog igrališta. Registar imovine Općine Bibinje sadrži podatke o broju, površini i kulturi zemljišnoknjižnih čestica na kojima se nalazi nogometno igralište Franko Lisica, dok drugi propisani podaci (broj zemljišnoknjižnog uloška u koji je nekretnina upisana, titular vlasništva, vrijednost nekretnine i drugo) nisu uneseni. Grad Pag i Općina Polača nisu upisali u registre imovine nogometna igrališta čiji su vlasnici. Podaci iz registra imovine Općine Sukošan nisu dostupni, jer je, prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe, računalni program u kojem se vodi registar imovine izvan funkcije zbog tehničkih problema.

Gradovi Obrovac i Zadar te općine Novigrad, Poličnik, Posedarje i Privlaka, koje imaju nogometne stadione i igrališta u vlasništvu ili suvlasništvu, nisu ustrojili registar imovine.

Državni ured za reviziju predlaže ustrojiti registar imovine u skladu s odredbama Zakona o središnjem registru državne imovine, nogometne stadione i igrališta u vlasništvu lokalnih jedinica upisati u registar imovine te u registru navesti podatke propisane Uredbom o registru državne imovine. Predlaže se registar imovine programski povezati s drugim evidencijama (glavna knjiga, analitičke evidencije i druge pomoćne evidencije) te usklađivati podatke o nogometnim stadionima i igralištima iz registra imovine s podacima iz poslovnih knjiga.

Normativno uređenje upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima

Lokalne jedinice, u propisanim okvirima, samostalno određuju pravila i procedure upravljanja i raspolaganja vlastitom imovinom, odnosno nogometnim stadionima i igralištima. Način, ovlasti, procedure i kriteriji za upravljanje i raspolaganje mogu se utvrditi unutarnjim aktima.

Lokalne jedinice na području Županije, koje u vlasništvu ili suvlasništvu imaju nogometne stadione i igrališta, osim Grada Biograda na Moru i Grada Zadra, nisu donosile akte o načinu upravljanja sportskim građevinama, odnosno nogometnim stadionima i igralištima.

Grad Biograd na Moru nije donio posebni akt o upravljanju nego je poslove upravljanja nogometnim igralištem Primorac normativno uredio ugovorom iz svibnja 2018., kojim je spomenuto nogometno igralište dao na korištenje nogometnom klubu (HNK Primorac), u svrhu razvijanja nogometnog sporta, organiziranja treninga, sudjelovanja na natjecanjima i sportskim manifestacijama te promicanja zajedničkih interesa i ciljeva u nogometu. Nogometno igralište Primorac dano je na upravljanje i korištenje spomenutom nogometnom klubu na četiri godine, bez naknade. Nogometni klub prostor ne smije davati drugome na uporabu, adaptaciju prostora izvodi o vlastitom trošku, bez prava na povrat uložениh sredstava, a za sva ulaganja u prostor obvezan je pribaviti prethodnu suglasnost gradonačelnika Grada Biograda na Moru.

Grad Zadar je ugovorima iz ožujka 2004. i prosinca 2006. normativno uredio korištenje dvaju od četiriju nogometnih igrališta u svom vlasništvu. U ožujku 2004. zaključen je ugovor s NK Zadar, a u prosincu 2006. ugovor s NK Arbanasi, kojima su utvrđena prava i obveze u vezi s upravljanjem i korištenjem nogometnog stadiona Stanovi i pomoćnog nogometnog igrališta Stanovi. Nogometni stadion Stanovi dan je na korištenje NK Zadar na neodređeno vrijeme, dok je pomoćno nogometno igralište Stanovi dano na korištenje NK Arbanasi na određeno vrijeme, odnosno dok nogometni klub ne dobije drugu lokaciju za sportske aktivnosti. Ugovorima je, između ostalog, utvrđeno da nogometni klubovi mogu koristiti nogometni stadion i nogometno igralište za obavljanje djelatnosti za koju su registrirani te da djelatnost ne mogu mijenjati bez suglasnosti Grada Zadra. Nogometni stadion i nogometno igralište dani su na korištenje bez naknade, s tim da su spomenuti nogometni klubovi obvezni plaćati troškove potrebne za održavanje nogometnog stadiona i igrališta.

Slika 3: nogometni stadion Stanovi u Zadru

Izvor: Nogometni klub Zadar

Upravljanje drugim nogometnim igralištima u vlasništvu ili suvlasništvu lokalnih jedinica povjereno je nogometnim klubovima koji ih koriste, bez donošenja akta o povjeravanju na upravljanje i korištenje, dok se dva nogometna igrališta (igralište Kamenita u Polaći i igralište Paljuv u Paljuvu) ne koriste.

Državni ured za reviziju predlaže kod davanja nogometnih stadiona i igrališta na upravljanje i korištenje nogometnim klubovima utvrditi međusobna prava i obveze lokalne jedinice i nogometnog kluba u pogledu načina upravljanja i korištenja, načina pokrića troškova upravljanja, nadzora nad upravljanjem i korištenjem i drugih elemenata od interesa za lokalne jedinice, u cilju očuvanja i unaprjeđenja funkcionalnosti i estetske vrijednosti nogometnih stadiona i igrališta.

Kako bi se sportašima, gledateljima i predstavnicima medija osigurali funkcionalni i sigurni nogometni stadioni i igrališta, nacionalni i županijski nogometni savezi provode sustav registracije igrališta za međunarodne utakmice, utakmice u prvoj, drugoj i trećoj Hrvatskoj nogometnoj ligi i Hrvatskoj nogometnoj ligi za žene te za utakmice nižih stupnjeva natjecanja (međužupanijske i županijske nogometne lige).

Jedan od važnih ciljeva sustava registracije je prilagodba nogometne infrastrukture zahtjevima sportaša, gledatelja i predstavnika medija. U tu svrhu utvrđeni su infrastrukturni kriteriji koje stadioni i igrališta moraju zadovoljavati kako bi mogli biti registrirani za određeno natjecanje, a registracija se obavlja na temelju izvješća posebnog povjerenstva za pregled igrališta koje imenuje nogometno tijelo nadležno za registraciju igrališta. Na temelju odluke Hrvatskog nogometnog saveza iz svibnja 2018., Nogometnom klubu Zadar, koji koristi stadion Stanovi u vlasništvu Grada Zadra, izdana je licenca za II. Hrvatsku nogometnu ligu za natjecateljsku sezonu 2018./2019. Druga igrališta u vlasništvu ili suvlasništvu lokalnih jedinica na području Županije, osim dvaju igrališta koja se ne koriste, registrirana su za utakmice nižih stupnjeva natjecanja (međužupanijsku i županijsku nogometnu ligu).

Upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima

Pojmovi upravljanja i raspolaganja nekretninama definirani su Zakonom o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske (Narodne novine 94/13, 130/14, 18/16 i 89/17), koji je bio važeći do lipnja 2018., Zakonom o upravljanju državnom imovinom (Narodne novine 52/18 i 112/18), koji je na snazi od lipnja 2018. te Strategijom upravljanja i raspolaganja imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske od 2013. do 2017. (Narodne novine 76/13). U Strategiji je navedeno da načela upravljanja imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske (načelo javnosti, predvidljivosti, učinkovitosti i odgovornosti) treba dosljedno i u cijelosti primjenjivati i na imovinu lokalnih jedinica.

Upravljanje državnom imovinom ili imovinom lokalnih jedinica podrazumijeva sve sustavne i koordinirane aktivnosti i dobre prakse kojima država ili lokalna jedinica racionalno, transparentno i javno upravlja imovinom i s njom povezanim obvezama, u ime i za račun građana radi održivog razvitka, a osobito izvršavanje svih vlasničkih ovlasti i preuzimanje svih vlasničkih obveza za imovinu, sklapanje pravnih poslova čija je posljedica prijenos, otuđenje ili ograničenje prava vlasništva Republike Hrvatske ili lokalne jedinice u korist druge pravne ili fizičke osobe, poduzimanje svih radnji u vezi s imovinom pažnjom dobrog gospodara i na načelima upravljanja imovinom radi uređenja pravnih odnosa na imovini te, po potrebi, utvrđivanje ili promjena namjene državne imovine.

Raspolaganje državnom imovinom ili imovinom lokalnih jedinica podrazumijeva sklapanje pravnih poslova čija je posljedica prijenos, otuđenje ili ograničenje prava vlasništva Republike Hrvatske ili lokalne jedinice u korist druge pravne ili fizičke osobe, kao što su prodaja, darovanje, osnivanje prava građenja, osnivanje prava služnosti, zakup, najam, razvrgnuće suvlasničkih zajednica, zamjena, koncesija, osnivanje prava zaloga na imovini ili na drugi način te davanje imovine na uporabu.

Upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima podrazumijeva pronalaženje optimalnih rješenja koja će dugoročno očuvati stadione i igrališta i generirati zadovoljavanje javnih potreba u sportu, odnosno nogometu.

Prema podacima lokalnih jedinica, nogometni stadioni i igrališta dani su na korištenje nogometnim klubovima, kao sportskim udrugama građana, s ciljem poticanja i promicanja nogometa te uključivanja građana, osobito djece i mladeži, u bavljenje nogometom.

U tablici broj 4 daju se podaci o nogometnim klubovima i broju sportaša, korisnika nogometnih stadiona i igrališta u vlasništvu lokalnih jedinica na području Županije koncem 2018.

Tablica broj 4

Podaci o nogometnim klubovima i broju sportaša, korisnika nogometnih stadiona i igrališta u vlasništvu lokalnih jedinica na području Županije koncem 2018.

Redni broj	Lokalna jedinica	Nogometni stadion ili igralište	Nogometni klub	Broj sportaša		
				Seniori	Mlađe dobne kategorije	Ukupno
	1	2	3	4	5	6 (4+5)
1.	Grad Biograd na Moru	Primorac	HNK Primorac	23	165	188
2.	Grad Obrovac	Jankuša	NK Zrmanja	36	19	55
3.	Grad Pag	Julovica	NK Pag	31	43	74
4.	Grad Zadar	Stadion Stanovi	NK Zadar	25	0	25
5.		Pomoćno igralište Stanovi	NK Arbanasi	25	215	240
6.		Igralište Bagat	NK Zadar i NK Arbanasi	0	350	350
7.		Igralište Crno	NK Dalmatinac	18	90	108
8.	Općina Bibinje	Franko Lisica	NK Bibinje	34	97	131
9.	Općina Novigrad	Paljув	-	-	-	-
10.	Općina Polača	Bićina	NK Polača	40	39	79
11.		Kamenita	-	-	-	-
12.	Općina Poličnik	Igralište NK Dragovoljac	NK Dragovoljac	30	80	110
			NK Murvica	20	20	40
			NK Abeceda sporta	0	80	80
13.	Općina Posedarje	Igralište Posedarje	NK Hrvatski vitez	20	60	80
14.	Općina Privlaka	Sabunike	NK Sabunjar	67	104	171
15.	Općina Sukošan	Dešenj	NK Zlatna luka	14	50	64
		Šaraj	NK Debeljak	0	14	14
		Vrčevo	NK Vrčevo	23	54	77
Ukupno				406	1 480	1 886

Izvor podataka: lokalne jedinice i nogometni klubovi

Nogometne stadione i igrališta u vlasništvu ili suvlasništvu lokalnih jedinica na području Županije koncem 2018. koristi 1 886 sportaša organiziranih u 16 nogometnih klubova, od čega se 406 sportaša odnosi na seniore, a 1 480 sportaša na mlađe dobne kategorije. Prema dostavljenim podacima lokalnih jedinica, osim mlađih dobnih kategorija i seniora, tri nogometna kluba (NK Pag, NK Arbanasi i NK Dalmatinac) imaju i dobnu skupinu veterani. Veterane spomenutih triju nogometnih klubova čini 56 sportaša (20 u NK Pag, 18 u NK Arbanasi i 18 u NK Dalmatinac). Dva igrališta u vlasništvu lokalnih jedinica (igralište Paljув na području Općine Novigrad te igralište Kamenita na području Općine Polača) ne koriste nogometni klubovi. Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe, u Paljувu ne postoji nogometni klub te igralište Paljув služi u rekreativne svrhe mještana. U Polači postoji nogometni klub koji koristi novo nogometno igralište Bićina, dok se staro nogometno igralište Kamenita ne koristi.

Nogometni stadion Stanovi i nogometna igrališta u vlasništvu lokalnih jedinica koriste se za treniranje i sportsku obuku te za međuzupanijska i županijska nogometna natjecanja.

S obzirom na to da nogometne stadione i igrališta koristi znatan broj sportaša svih dobnih kategorija, lokalne jedinice su davanjem nogometnih stadiona i igrališta na korištenje nogometnim klubovima u određenoj mjeri ostvarile ciljeve koji se odnose na poticanje i promicanje nogometa te uključivanje građana, osobito djece i mladeži, u bavljenje nogometom.

Lokalne jedinice na području Županije, koje imaju nogometne stadione i igrališta u vlasništvu ili suvlasništvu, ne ostvaruju prihode po osnovi upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima. Prema obrazloženjima lokalnih jedinica, nogometni stadioni i igrališta dani su bez naknade na korištenje nogometnim klubovima, kao sportskim udrugama ili sportskim dioničkim društvima, čija djelatnost predstavlja interes lokalne jedinice na području sporta i koji su jedini operativno sposobni za obavljanje organiziranih aktivnosti na poticanju i promicanju nogometa te uključivanju građana, osobito djece i mladeži, u bavljenje nogometom na području Županije.

Gradovi Obrovac i Pag te općine Bibinje, Polača, Poličnik, Privlaka i Sukošan održavanje nogometnih stadiona i igrališta povjerali su vlastitim trgovačkim društvima za obavljanje komunalnih djelatnosti, a na temelju odluka o komunalnim djelatnostima ili ugovora. Prema odlukama o komunalnim djelatnostima ili ugovorima zaključenim s trgovačkim društvima, poslovi održavanja odnose se na sadnju i košnju trave, obilježavanje terena za igru, čišćenje nogometnih stadiona i igrališta s pripadajućim objektima (svlačionice, sanitarni čvorovi i drugo), a troškovi održavanja podmiruju se na temelju ispostavljenih računa o obavljenim poslovima.

Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe iz Općine Posedarje, tijekom 2017. te u siječnju i veljači 2018. održavanje nogometnog igrališta obavljali su djelatnici vlastitog komunalnog pogona. Od ožujka do lipnja 2018. nogometno igralište u Posedarju održavala je fizička osoba na temelju ugovora iz veljače 2018., a od srpnja do konca 2018. nogometno igralište održavaju djelatnici vlastitog komunalnog pogona u suradnji s NK Hrvatski vitez koji koristi spomenuto nogometno igralište.

U tablici broj 5 daju se podaci o rashodima po osnovi upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu lokalnih jedinica u 2017. i 2018.

Tablica broj 5

Podaci o rashodima po osnovi upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu lokalnih jedinica u 2017. i 2018.

u kn

Redni broj	Lokalna jedinica	Godina	Rashodi.		
			Održavanje i drugi rashodi poslovanja	Kapitalna ulaganja	Ukupno
	1	2	3	4	5 (3+4)
1.	Grad Biograd na Moru	2017.	12.480,00	476.077,00	488.557,00
		2018.	0,00	173.673,00	173.673,00
		Ukupno	12.480,00	649.750,00	662.230,00
2.	Grad Obrovac	2017.	57.294,00	0,00	57.294,00
		2018.	47.400,00	0,00	47.400,00
		Ukupno	104.694,00	0,00	104.694,00
3.	Grad Pag	2017.	135.894,00	0,00	135.894,00
		2018.	324.498,00	0,00	324.498,00
		Ukupno	460.392,00	0,00	460.392,00
4.	Grad Zadar	2017.	0,00	0,00	0,00
		2018.	87.870,00	0,00	87.870,00
		Ukupno	87.870,00	0,00	87.870,00
5.	Općina Bibinje	2017.	33.750,00	0,00	33.750,00
		2018.	61.875,00	213.426,00	275.301,00
		Ukupno	95.625,00	213.426,00	309.051,00
6.	Općina Novigrad	2017.	0,00	0,00	0,00
		2018.	0,00	0,00	0,00
		Ukupno	0,00	0,00	0,00
7.	Općina Polača ²	2017.	-	5.480,00	5.480,00
		2018.	-	98.020,00	98.020,00
		Ukupno	-	103.500,00	103.500,00
8.	Općina Poličnik	2017.	39.332,00	0,00	39.332,00
		2018.	163.750,00	0,00	163.750,00
		Ukupno	203.082,00	0,00	203.082,00
9.	Općina Posedarje ³	2017.	-	0,00	0,00
		2018.	-	137.980,00	137.980,00
		Ukupno	-	137.980,00	137.980,00
10.	Općina Privlaka	2017.	50.325,00	0,00	50.325,00
		2018.	108.952,00	0,00	108.952,00
		Ukupno	159.277,00	0,00	159.277,00
11.	Općina Sukošan ⁴	2017.	-	-	-
		2018.	-	-	-
		Ukupno	-	-	-
Ukupno			1.123.420,00	1.104.656,00	2.228.076,00

Izvor podataka: lokalne jedinice

Prema podacima lokalnih jedinica, u 2017. i 2018. rashode po osnovi upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima ostvarilo je osam od 11 lokalnih jedinica koje imaju nogometne stadione i igrališta u vlasništvu ili suvlasništvu.

Općina Novigrad nije tijekom 2017. i 2018. ostvarila rashode za održavanje i kapitalna ulaganja za igralište u svom vlasništvu (igralište u Paljuvu, koje, prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe, služi u rekreativne svrhe mještana).

² Općina Polača ne raspolaže podacima o rashodima za održavanje nogometnih igrališta u 2017. i 2018.

³ Općina Posedarje ne raspolaže podacima o rashodima za održavanje nogometnog igrališta u 2017. i 2018.

⁴ Općina Sukošan ne raspolaže podacima o rashodima po osnovi upravljanja i raspolaganja nogometnim igralištima u 2017. i 2018.

Slika 4: igralište Paljuv u Paljuvu

Izvor: Državni ured za reviziju

Održavanje sportske infrastrukture te kapitalna ulaganja u sportsku infrastrukturu (nogometna igrališta) izravno utječu na funkcionalnost spomenute infrastrukture i kvalitetu zadovoljavanja javnih potreba u sportu. Stoga je Državni ured za reviziju mišljenja da je, ovisno o proračunskim mogućnostima, potrebno poduzimati aktivnosti u cilju očuvanja održivosti sportske infrastrukture (nogometnih igrališta), što bi trebalo utjecati na povećanje broja aktivnih korisnika sportskih sadržaja, posebice mladih.

Dvije lokalne jedinice (Općina Polača i Općina Posedarje) ne raspolažu cjelovitim podacima, odnosno podacima o rashodima za održavanje nogometnih igrališta u 2017. i 2018., dok Općina Sukošan ne raspolaže podacima o rashodima u 2017. i 2018. po osnovi upravljanja i raspolaganja nogometnim igralištima. Prema pisanim obrazloženjima odgovornih osoba iz Općine Polača, Općine Posedarje i Općine Sukošan, spomenute lokalne jedinice osnovne račune iz Računskog plana, na kojima se evidentiraju rashodi poslovanja ili kapitalna ulaganja ne raščlanjuju na analitičke i podanalitičke račune iz kojih bi bilo jasno i nedvosmisleno vidljivo koliko iznose rashodi poslovanja po osnovi upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima.

Prema odredbi članka 21. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, osnovni računi iz Računskog plana mogu se raščlanjivati, prema potrebama, na analitičke i podanalitičke račune, a raščlanjivanje osnovnih računa obavlja se po dekadnom sustavu.

Državni ured za reviziju nalaže osnovne račune iz Računskog plana raščlanjivati na analitičke i podanalitičke račune, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i računskom planu, kako bi se osigurali podaci o rashodima poslovanja po osnovi upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima, što bi trebalo povoljno utjecati na transparentnost poslovanja.

Rashodi za održavanje odnose se na poslove održavanja nogometnih igrališta Jankuša u Obrovcu, Julovica u Pagu, Franko Lisica u Bibinjama, NK Dragovoljac u Poličniku te Sabunike u Privlaci, koji su utvrđeni kao komunalna djelatnost te je njihovo obavljanje povjereno vlastitim trgovačkim društvima za obavljanje komunalnih djelatnosti, na usluge tekućeg i investicijskog održavanja nogometnog igrališta Primorac u Biogradu na Moru, nogometnog igrališta Bagat i pomoćnog igrališta u Zadru (uređenje glavnog terena igrališta Primorac, deponiranje starih i postavljanje novih sjedala na igralištu Bagat te postavljanje panik rasvjetnih tijela na pomoćnom nogometnom igralištu Stanovi radi osvjetljenja nogometnog igrališta u slučaju nužde) i na tekuće troškove nogometnog igrališta NK Dragovoljac u Poličniku (troškovi struje, vode i internetske usluge) nastale u vezi s korištenjem nogometnih stadiona i igrališta. Troškovi održavanja podmiruju se na temelju računa vlastitih trgovačkih društava za obavljanje komunalnih djelatnosti, uz koje su priloženi troškovnici, odnosno specifikacije obavljenih usluga prema odlukama o komunalnim djelatnostima ili ugovorima. Općina Poličnik, osim računa vlastitog komunalnog društva za obavljene usluge održavanja nogometnog igrališta u Poličniku podmiruje i troškove struje, vode i internetskih usluga u vezi s korištenjem spomenutog nogometnog igrališta. Ovi troškovi iznosili su 37.962,00 kn u 2017. te 112.337,00 kn u 2018. Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe, Općina Poličnik, kao vlasnik sportskog kompleksa na kojem se nalazi nogometno igralište, podmiruje spomenute troškove Nogometnog kluba Dragovoljac od njegovog osnivanja. Pisana odluka o podmirivanju tih troškova nije donesena, odnosno u pripremi je donošenje odluke o davanju nogometnog igrališta s pripadajućim objektima na upravljanje nogometnom klubu, pri čemu bi se, između ostalog, utvrdio i način podmirivanja troškova.

Slika 5: nogometno igralište Bagat u Zadru

Izvor: Državni ured za reviziju

Rashode za kapitalna ulaganja u nogometne stadione ostvarili su Grad Biograd na Moru, Općina Bibinje, Općina Polača i Općina Posedarje. Prema podacima lokalnih jedinica, vrijednosno najznačajnije rashode za kapitalna ulaganja ostvario je Grad Biograd na Moru. Tijekom 2017. rashodi za kapitalna ulaganja u nogometno igralište Primorac u Biogradu na Moru ostvareni su u iznosu 476.077,00 kn, od čega 436.909,00 kn čine rashodi za kapitalna ulaganja u nogometno igralište (174.800,00 kn nabava reflektora, 133.532,00 kn elektroinstalaterski, zidarski i drugi raznovrsni radovi, 48.664,00 kn zaštita zidova na igralištu, 47.788,00 kn montaža ograde, 24.625,00 kn nabava nadstrešnice, 7.500,00 kn iskop zemlje), a 39.168,00 kn rashodi za sanaciju pripadajućeg objekta (zgrade) uz nogometno igralište. U 2018. rashodi za kapitalna ulaganja ostvareni su u iznosu 173.673,00 kn, a odnose se na rashode za sanaciju zgrade uz nogometno igralište u iznosu 87.875,00 kn, nabavu kosilice u iznosu 54.998,00 kn, uređenje igrališta u iznosu 18.313,00 kn te nabavu sportskog semafora u iznosu 12.487,00 kn. Rashodi za kapitalna ulaganja u nogometno igralište Primorac u Biogradu na Moru ostvareni su do konca svibnja 2018., odnosno prije zaključivanja ugovora na temelju kojeg je Grad Biograd na Moru nogometno igralište s pripadajućim objektom dao na uporabu HNK Primorac. Ugovorom je, između ostalog, utvrđeno da HNK Primorac treba za sva ulaganja u prostor pribaviti prethodnu suglasnost gradonačelnika Grada Biograda na Moru. Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe, Grad Biograd na Moru nije izdavao prethodne suglasnosti, jer HNK Primorac nakon zaključenja ugovora koncem svibnja 2018. pa do konca 2018. nije imao kapitalnih ulaganja u prostor koji mu je dan na uporabu.

Slika 6: nogometno igralište Primorac u Biogradu na Moru

Izvor: Državni ured za reviziju

Rashodi za kapitalna ulaganja u nogometno igralište Franko Lisica u Bibinjama evidentirani u 2018. u iznosu 213.426,00 kn, odnose se na rashode za radove na izradi osvjetljenja nogometnog igrališta u iznosu 134.783,00 kn te rashode za nabavu reflektora u iznosu 78.643,00 kn.

Slika 7: nogometno igralište Franko Lisica u Bibinjama

Izvor: Državni ured za reviziju

U Općini Polača vrijednosno najznačajnija kapitalna ulaganja u nogometna igrališta u iznosu 98.020,00 kn evidentirana su tijekom 2018., a odnose se na rashode za materijal i radove za izgradnju tribina na nogometnom igralištu Bićina. Rashodi za kapitalna ulaganja u nogometno igralište Posedarje u Posedarju ostvareni su tijekom 2018. u iznosu 137.980,00 kn, a odnose se na rashode za radove na sanaciji nogometnog terena.

Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe iz Općine Posedarje, sanacija nogometnog terena (prozračivanje, razbacivanje pijeska, sijanje trave, gnojidba i drugo) bila je potrebna, jer je trava zbog prekomjernog korištenja nogometnog terena, poplavlivanja i pojave nametnika bila uništena, što je onemogućavalo treniranje.

Prema prikupljenim podacima, lokalne jedinice na području Županije, koje u vlasništvu ili suvlasništvu imaju nogometne stadione i igrališta, provode aktivnosti u vezi s upravljanjem i korištenjem nogometnih stadiona i igrališta, financiraju režijske troškove, troškove tekućeg održavanja i kapitalnih ulaganja te brinu o očuvanju nogometnih stadiona i igrališta i zadovoljavanju javnih potreba u sportu. Međutim, ne provode sustavnu analizu i vrednovanje učinaka obavljenih aktivnosti u vezi s upravljanjem i korištenjem nogometnih stadiona i igrališta, utjecajem upravljanja i korištenja nogometnih stadiona i igrališta na lokalnu zajednicu te utvrđivanjem načina na koje se upravljanje može unaprijediti. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o broju i dobi sportaša korisnika nogometnih stadiona i igrališta i broju održanih sportskih događaja te podaci o broju gledatelja, koji se mogu utvrditi na temelju broja prodanih ulaznica ili procjene.

Utjecaj upravljanja i korištenja nogometnih stadiona i igrališta na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o dobi i spolu te zadovoljstvu ili nezadovoljstvu posjetitelja nogometnih utakmica u pogledu sigurnosti i udobnosti, o tome kolika je zastupljenost obiteljskih posjeta nogometnim utakmicama, o stavovima posjetitelja nogometnih utakmica i drugih građana o prometnim gužvama, vandalizmu, buci, kriminalu i drugim oblicima ometanja uobičajenog načina života građana do kojih može doći zbog održavanja nogometnih utakmica, a podaci i saznanja se mogu prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, policijskih izvještaja, javnog pogovora i drugih izvora.

Državni ured za reviziju predlaže provoditi sustavnu analizu i vrednovati učinke obavljenih aktivnosti u vezi s upravljanjem i korištenjem nogometnih stadiona i igrališta, utjecajem upravljanja i korištenja nogometnih stadiona i igrališta na lokalnu zajednicu te utvrđivanjem načina na koje se upravljanje može unaprijediti. Predlaže se uvesti i primijenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti i načela učinkovitog upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima i drugom imovinom u vlasništvu lokalnih jedinica.

Nadzor nad upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 33/01, 60/01 - vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 - pročišćeni tekst, 137/15 - ispravak i 123/17), jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje nogometnim stadionima i igralištima potiče razvoj nogometa te pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u sportu, odnosno nogometu. Zadaća koju lokalne jedinice imaju, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje nogometnim stadionima i igralištima. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika pojedinih lokalnih jedinica.

Prema podacima lokalnih jedinica, poslovi nadzora nad upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima i drugom imovinom obavljaju se unutar nadležnih upravnih odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta.

Lokalne jedinice nisu posebno utvrdile ovlasti i odgovornosti za upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima, način nadzora nad upravljanjem i korištenjem i način izvještavanja o postignutim ciljevima i učincima upravljanja i korištenja te poduzimanje mjera u slučaju lošeg obavljanja poslova i neispunjavanja zadanih ciljeva.

Državni ured za reviziju predlaže utvrditi ovlasti i odgovornosti pojedinih nositelja funkcija upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima, nadzor nad upravljanjem i korištenjem stadiona i igrališta, izvještavanje o postignutim ciljevima i učincima upravljanja i korištenja te poduzimanje mjera u slučaju lošeg obavljanja poslova i neispunjavanja zadanih ciljeva, čime će se povećati odgovornost nositelja funkcija upravljanja za sustavno i učinkovito upravljanje javnim resursima i s time povezano zadovoljavanje javnih potreba.

Prema odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15) i Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (NN 42/16), Grad Zadar obveznik je uspostave unutarnje revizije te ima ustrojenu neovisnu jedinicu za unutarnju reviziju. Tijekom 2017. i 2018., prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe, unutarnjim revizijama nisu obuhvaćene aktivnosti i procesi u vezi s upravljanjem i korištenjem nogometnih stadiona i igrališta.

Državni ured za reviziju predlaže Gradu Zadru unutarnjom revizijom obuhvatiti aktivnosti i procese u vezi s upravljanjem i korištenjem nogometnim stadionom i igralištima, što bi moglo pridonijeti kvalitetnijem nadzoru nad upravljanjem i korištenjem nogometne infrastrukture te pozitivno utjecati na donošenje odluka o načinu upravljanja spomenutom infrastrukturom.

OCJENA UČINKOVITOSTI UPRAVLJANJA I RASPOLAGANJA NOGOMETNIM STADIONIMA I IGRALIŠTIMA U VLASNIŠTVU JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE NA PODRUČJU ZADARSKE ŽUPANIJE

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu ili posjedu jedinica lokalne samouprave na području Zadarske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka lokalnih jedinica o nogometnim stadionima i igralištima, normativno uređenje upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima, upravlja li se i raspolaže nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu lokalne jedinice u skladu s propisima te ocijeniti učinke upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima i efikasnost sustava nadzora nad upravljanjem i korištenjem nogometnih stadiona i igrališta. Revizijom je utvrđeno da nogometne stadione i igrališta imaju gradovi Benkovac, Biograd na Moru, Obrovac, Pag i Zadar te općine Bibinje, Galovac, Gračac, Novigrad, Pakoštane, Polača, Poličnik, Posedarje, Preko, Privlaka, Stankovci, Sukošan, Sveti Filip i Jakov, Škabrnja i Zemunik Donji, dok ih Grad Nin te općine Jasenice, Kali, Kolan, Kukljica, Lišane Ostrovičke, Pašman, Poveljana, Ražanac, Sali, Starigrad, Tkon, Vir i Vrsi nemaju.

Na temelju revizijom utvrđenih činjenica, primjenjujući utvrđene kriterije, Državni ured za reviziju ocjenjuje da je upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu ili posjedu jedinica lokalne samouprave na području Zadarske županije **djelomično učinkovito** te daje sljedeće naloge i preporuke:

- u suradnji s nadležnim tijelima Republike Hrvatske poduzeti aktivnosti radi upisa vlasništva nad nogometnim igralištima, prema odredbama Zakona o upravljanju državnom imovinom (gradovi Benkovac i Zadar te općine Novigrad, Posedarje i Sukošan)
- za nogometno igralište za koje je u cijelosti upisano pravo vlasništva u korist fizičkih osoba, utvrditi mogućnost poduzimanja mjera pred nadležnim sudom radi stjecanja vlasništva nad spomenutim igralištem, a u cilju dugoročnog očuvanja spomenutog igrališta radi zadovoljavanja javnih potreba u sportu (Općina Novigrad)
- voditi analitičko knjigovodstvo nogometnih stadiona i igrališta po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) i s drugim potrebnim podacima, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Grad Zadar i Općina Privlaka)
- popisati nogometne stadione i igrališta na kraju svake poslovne godine, navesti njihove pojedinačne vrijednosti i uskladiti stanje u glavnoj knjizi sa stanjem utvrđenim popisom, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Grad Zadar i Općina Privlaka)

- ustrojiti registar imovine u skladu s odredbama Zakona o središnjem registru državne imovine (gradovi Obrovac i Zadar te općine Novigrad, Poličnik, Posedarje i Privlaka); nogometne stadione i igrališta u vlasništvu lokalnih jedinica upisati u registar imovine (gradovi Obrovac, Pag i Zadar te općine Novigrad, Polača, Poličnik, Posedarje i Privlaka); u registru navesti podatke propisane Uredbom o registru državne imovine (gradovi Biograd na Moru, Obrovac i Zadar te općine Bibinje, Novigrad, Poličnik, Posedarje i Privlaka); registar imovine programski povezati s drugim evidencijama (glavna knjiga, analitičke evidencije i druge pomoćne evidencije) te usklađivati podatke o nogometnim stadionima i igralištima iz registra imovine s podacima iz poslovnih knjiga (gradovi Obrovac i Zadar te općine Novigrad, Poličnik, Posedarje i Privlaka)
- kod davanja nogometnih stadiona i igrališta na upravljanje i korištenje nogometnim klubovima utvrditi međusobna prava i obveze lokalne jedinice i nogometnog kluba u pogledu načina upravljanja i korištenja, načina pokrića troškova upravljanja, nadzora nad upravljanjem i korištenjem i drugih elemenata od interesa za lokalne jedinice, u cilju očuvanja i unaprjeđenja funkcionalnosti i estetske vrijednosti nogometnih stadiona i igrališta (gradovi Obrovac, Pag i Zadar te općine Bibinje, Polača, Poličnik, Posedarje, Privlaka i Sukošan)
- osnovne račune iz Računskog plana raščlanjivati na analitičke i podanalitičke račune, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i računskom planu, kako bi se osigurali podaci o rashodima poslovanja po osnovi upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima, što bi trebalo povoljno utjecati na transparentnost poslovanja (općine Polača, Posedarje i Sukošan)
- provoditi sustavnu analizu i vrednovati učinke obavljenih aktivnosti u vezi s upravljanjem i korištenjem nogometnih stadiona i igrališta, utjecajem upravljanja i korištenja nogometnih stadiona i igrališta na lokalnu zajednicu te utvrđivanjem načina na koje se upravljanje može unaprijediti te uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti i načela učinkovitog upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima i drugom imovinom u vlasništvu lokalnih jedinica, s ciljem što učinkovitijeg upravljanja i raspolaganja (gradovi Biograd na Moru, Obrovac, Pag i Zadar te općine Bibinje, Novigrad, Polača, Poličnik, Posedarje, Privlaka i Sukošan)
- utvrditi ovlasti i odgovornosti pojedinih nositelja funkcija upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima, nadzor nad upravljanjem i korištenjem stadiona i igrališta, izvještavanje o postignutim ciljevima i učincima upravljanja i korištenja te poduzimanje mjera u slučaju lošeg obavljanja poslova i neispunjavanja zadanih ciljeva, čime će se povećati odgovornost nositelja funkcija upravljanja za sustavno i učinkovito upravljanje javnim resursima i s time povezano zadovoljavanje javnih potreba (gradovi Biograd na Moru, Obrovac, Pag i Zadar te općine Bibinje, Novigrad, Polača, Poličnik, Posedarje, Privlaka i Sukošan)
- unutarnjom revizijom obuhvatiti aktivnosti i procese u vezi s upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionom i igralištima, što bi moglo pridonijeti kvalitetnijem nadzoru nad upravljanjem i korištenjem nogometne infrastrukture te pozitivno utjecati na donošenje odluka o načinu upravljanja spomenutom infrastrukturom (Grad Zadar).

Državni ured za reviziju je mišljenja da bi se provedbom navedenih naloga i preporuka evidencije podataka o nogometnim stadionima i igralištima vodile u skladu s propisima, normativno uredilo upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima, upravljalo i raspolagalo nogometnim stadionima i igralištima pažnjom dobrog gospodara te ostvarili ciljevi sustava unutarnjih kontrola, čime bi se povećala učinkovitost upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu jedinica lokalne samouprave na području Zadarske županije.

OČITOVANJE JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE

Jedinice lokalne samouprave, osim općina Kolan, Kukljica, Lišane Ostrovičke, Pašman, Poveljana, Ražanac, Sveti Filip i Jakov te Tkon, očitovale su se na činjenice opisane u Nacrtu izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu jedinica lokalne samouprave na području Zadarske županije.

Gradovi Benkovac i Obrovac te općine Novigrad, Poličnik, Posedarje, Sukošan, Škabrnja i Zemunik Donji u očitovanju su naveli da su suglasni s činjenicama iz Nacrta izvješća. Nadalje, Grad Obrovac naveo je da će postupiti prema danim prijedlozima. Općina Poličnik navela je da će u skorom roku otkloniti nedostatke, a Općina Posedarje navela je da do konca godine planira evidentirati imovinu u registru imovine.

Grad Biograd na Moru u očitovanju je naveo da nema primjedbi na činjenice opisane u Nacrtu izvješća, koje se odnose na ovu lokalnu jedinicu, te da će postupiti po danim nalogima i preporukama. Također, općine Bibinje, Pakoštane, Polača i Stankovci u očitovanju su navele da nemaju primjedbi na činjenice opisane u Nacrtu izvješća. Nadalje, Općina Polača u očitovanju je navela da će poduzeti potrebne aktivnosti.

Grad Pag te općine Galovac, Gračac, Preko i Privlaka u očitovanju su naveli da prihvaćaju činjenice, odnosno dane preporuke iz Nacrta izvješća. Nadalje, Općina Privlaka navela je da će postupiti prema danim preporukama i nalogima.

Grad Zadar u očitovanju je naveo da prihvaća preporuke koje se odnose na ovu lokalnu jedinicu. Također, naveo je da je nogometni stadion Stanovi, na temelju dodatka ugovoru iz prosinca 2008., dan na uporabu NK Zadar na 50 godina te da je u postupku preoblikovanja NK Zadar u sportsko dioničko društvo, pravo korištenja spomenutog nogometnog stadiona ušlo u imovinu NK Zadar kao nematerijalna imovina.

Općina Sveti Filip i Jakov, koja ima nogometna igrališta na svom području, nije dostavila Državnom uredu za reviziju očitovanje na činjenice opisane u Nacrtu izvješća.

Grad Nin te općine Jasenice, Kali, Sali, Starigrad, Vir i Vrsi, koji nemaju nogometne stadione i igrališta, u očitovanjima su naveli da nemaju primjedbi, odnosno da su suglasni s činjenicama opisanim u Nacrtu izvješća. Osim navedenog, Općina Vir u očitovanju je navela da je u tijeku postupak otkupa zemljišta za izgradnju sportsko-rekreacijskog centra, u okviru kojeg je predviđena i izgradnja nogometnog igrališta.

Općine Kolan, Kukljica, Lišane Ostrovičke, Pašman, Poveljana, Ražanac i Tkon, koje također nemaju nogometne stadione i igrališta, nisu se očitovale na činjenice opisane u Nacrtu izvješća.